

AANKOOPPLICHTEN VAN DE OVERHEID

AANKOOPPLICHTEN VAN DE OVERHEID

Dirk LINDEMANS
Bert VAN HERREWEGHE

CROW

Centrum voor
Recht
Ontoelagen
Waarderingen

intersentia

Antwerpen – Cambridge

Aankoopplichten van de overheid
Dirk Lindemans en Bert Van Herreweghe

© 2017 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

ISBN 978-94-000-0865-6
D/2017/7849/74
NUR 823

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

INHOUD

Hoofdstuk I.	
Inleiding	1
Hoofdstuk II.	
Het Grondenbankdecreet als algemeen kader voor de aankoopplichten?	3
Hoofdstuk III.	
Een historisch overzicht van de aankoopplichten	7
Afdeling 1. De Moerasdroogleggingswet van 1807	7
Afdeling 2. De wet op de mijnen, groeven en graverijen van 1810 en de opvolgers ervan	9
Afdeling 3. De Monumentenwet van 1931 en de opvolgers ervan	11
§ 1. De Monumentenwet van 1931	11
§ 2. Het Monumenten- en Stads- en Dorpsgezichtendecreet van 3 december 1976	12
§ 3. Het Landschapszorgdecreet van 16 april 1996	15
§ 4. Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013	16
Afdeling 4. De Stedenbouwwet van 1962 en de opvolgers ervan	17
§ 1. De Stedenbouwwet van 1962	17
§ 2. Het Coördinatiedecreet van 1996	20
§ 3. Het Ruimtelijkeordeningsdecreet van 1999	20
Afdeling 5. De Gasvervoerleidingenwet van 12 april 1965	26
Afdeling 6. De Dijkenwet van 1978 en het Waterkeringendecreet van 1996 ...	28
Afdeling 7. Het Decreet Bestuurlijk Beleid van 12 december 1990 en de aankoopplicht van Aquafin	30
Afdeling 8. Het Mestdecreet van 1991	30
Afdeling 9. Het Kustduinendecreet van 1994	33
Afdeling 10. Het Natuurbehoudsdecreet van 21 oktober 1997	35
Afdeling 11. Het Oppervlaktedelfstoffendecreet van 4 april 2003	37
Afdeling 12. Het Decreet Integraal Waterbeleid van 18 juli 2003	37
Afdeling 13. Het Topstukkendecreet van 24 januari 2003	39
Afdeling 14. Het Diepeondergronddecreet van 8 mei 2009	39
Afdeling 15. Het Landinrichtingsdecreet van 28 maart 2014	40
Afdeling 16. Het Vlaams Onteigeningsdecreet	41

Hoofdstuk IV.

De modaliteiten van de nog van kracht zijnde aankoopplichten	45
Afdeling 1. De aankoopplicht uit de Moerasdroogleggingswet van 1807	45
§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	45
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft	46
Afdeling 2. De aankoopplicht van de Gasvervoerleidingenwet van 12 april 1965	47
§ 1. Toepassingsmodaliteiten en procedurevoorschriften	47
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft	49
Afdeling 3. De aankoopplichten in de VCRO	49
§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	49
A. Het kooprecht van de overheid die planschade moet vergoeden en de koopplicht ten gunste van de “kleine eigenaar” die plan- schade lijdt	49
B. De aankoopplicht bij niet vergunbare onderhouds- en instand- houdingswerken	50
C. De aankoopplicht bij waardevermindering of ernstige bedrijfsleefbaarheidsverstoring door RUP’s	52
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft	53
A. Het kooprecht van de overheid die planschade moet vergoeden en de koopplicht ten gunste van de “kleine eigenaar” die plan- schade lijdt	53
B. De aankoopplicht bij niet vergunbare onderhouds- en instand- houdingswerken	53
C. De aankoopplicht bij waardevermindering of ernstige bedrijfsleefbaarheidsverstoring door RUP’s	54
Afdeling 4. De aankoopplicht van Aquafin in het Decreet Bestuurlijk Beleid van 12 december 1990	55
§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	55
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft	55
Afdeling 5. De aankoopplicht uit het Waterkeringendecreet	56
§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	56
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft	57
Afdeling 6. De aankoopplicht in het Kustduinendecreet van 1994	57
§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	57
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft	59
Afdeling 7. De aankoopplicht in het Oppervlaktedelfstoffendecreet van 4 april 2003	60
§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	60
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft	61
Afdeling 8. De aankoopplicht in het Natuurbehoudsdecreet van 21 oktober 1997	62

§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	62
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft.	65
Afdeling 9. De aankoopplicht in het Decreet Integraal Waterbeleid.	65
§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	65
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft.	69
Afdeling 10. De aankoopplicht in het Topstukkendecreet	70
Afdeling 11. De aankoopplicht in het Diepeondergronddecreet van 8 mei 2009	70
§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	70
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft.	72
Afdeling 12. De aankoopplicht in het Landinrichtingsdecreet van 28 maart 2014	72
§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	72
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft.	76
Afdeling 13. De aankoopplicht in het Vlaams Onteigeningsdecreet.	76
§ 1. Toepassingsvoorwaarden en procedurevoorschriften	76
§ 2. Wat de vergoedingsomvang betreft.	78
Hoofdstuk V.	
Gelijkenissen en verschillen tussen de koopplichten.	79
Hoofdstuk VI.	
Aankoopplichten buiten het Vlaamse Gewest	83
Afdeling 1. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.	83
Afdeling 2. Het Waalse Gewest.	84
Afdeling 3. Nederland.	87
Afdeling 4. Frankrijk.	92
Afdeling 5. Duitsland	95
Hoofdstuk VII.	
Een recht op onteigening als uitvloeisel van het eigendomsrecht?	103
Hoofdstuk VIII.	
De aankoopplicht als onderdeel van de vergoedingsregeling voor publiekrechtelijke eigendomsbeperkende erfdiensbaarheden	107
Hoofdstuk IX.	
Samenvatting en conclusie	113

